

regel vil dog salg av brændtorv »efter vegt« være mer retfærdig end salg »efter tal«. Men i høst- og vintermaanedene, da der ofte sælges temmelig vaat torv indeholdene 40 til 50 0/0 vand, vil naturligvis »vegtmetoden« virke høist ugunstig for kjøperen. Forøvrig indeholder almindelig lufttørket torv indtil 25 0/0 vand, saa at det egentlige først er det vandindhold som overstiger dette tal, man har lov til at henregne til det onde. Da man imidlertid ikke har nogen maate, hvorpaa man hurtig og let kan bestemme en torvbeholdnings fugtighetsgrad og langt mindre dens øvrige bestanddele, saa vil ogsaa vegtenheten, lagt til grund for salget, i mange tilfælder bli ganske vilkaarlig.

Det maa derfor til syvende og sidst overlates sælger og kjøper indbyrdes at enes om salgsmaaten og bestemme enheten, det være sig »maal«, »tal« eller »vegt«.

SALG AV BRÆNDTORV EFTER MAAL

DER KLAGES over, at der ikke føres tilstrækkelig kontrol med hvorledes brændtorven maales i hektolitervis av forsælgerne. Brændtorven er som bekjendt et stordelt brændsel og den mængde torv, som kan rummes i en hektolitersæk beror da paa, hvordan sækken pakkes. Det viser sig, at der kan være meget stor forskjel. For at raade bot herpaa bør man helst maale torven i større maalekasser paa f. eks. 1 m.³ (10 hl.) eller 0,5 m.³ (5 hl.). Herved vil der mellem de store torvstykker ikke bli saa store tomrum, som i et hektolitermaal. Saa vidt bekjendt kjøper forhandlerne brændtorven fra fabrikkene maalt pr. m.³ og den bør derfor ogsaa sælges i smaat paa samme maate. Det vil ogsaa svare sig bedst for konsumentene, at kjøpe mindst 1 m.³ ad gangen.

Brændtorv finder nu avsætning i flere av vore byer, og bør ikke sættes i miskredit ved en mindre tilfredsstillende forhandling.

Det mest ideelle vilde være salg efter varmeværdi, men det er vanskelig at gjennomføre i praksis.

INDKJØPSLAG FOR BRÆNDTORV

DET NORSKE MYRSELSKAPS sekretær, torvingeniør *J. G. Thaulow* holdt 15de december 1915 foredrag i *Drammens Kvinderaad* om »Brændseløkonomi og brændtorv«. Som et praktisk resultat herav blev der paa møtet efter forslag av fabrikinspektør fru *Betzy Kjelsberg* dannet et *indkjøpslag for billig brændsel*. Dette vil faa til opgave at snaarest tinge direkte fra brændtorvfabrikkene et visst antal jernbane-

vogner brændtorv, som da skal sendes til Drammen i løpet av næste høst og vinter. Indkjøpslaget vil sørge for torvens ombringelse til lagets medlemmer.

Dette er eksempel til efterfølgelse.

BRÆNDELSE OG ØKONOMI

AV S—D I »HUSMODEREN«

VOR LANGE, KOLDE VINTER kræver meget brændsel. Dette blir i likhet med de fleste livsfornødenheter dyrere og dyrere, og det gjælder — økonomisk set — baade at bruke det slags, som er blandt de billigste og samtidig at nytte det paa bedste maate. Gas og elektrisitet vil vel med tiden bli hvermandseie, og de er jo allerede kjendt som de behageligste og nemmeste i bruk, men der er et stykke frem endnu, inden de blir helt almindelige, de fleste faar endnu hjelpe sig med de gamle, kjendte brændmaterialer: Ved, kul og koks, det vil da si, saa længe man ikke har gjort sig kjendt med — *brændtorv* —. Her tillands har vi raamateriale nok hertil, men det mangler, at den skal bli mer kjendt, og at den kan skaffes i fornøden utstrækning av god kvalitet og til rimelig pris. Alt dette vil komme efterhaanden som bruken tiltar.

Det er en landssak av stor rækkevidde at konsumenter og producenter rækker haanden til — hver paa sin maate, saa vi kan faa bragt nedgang i de snes millioner av kroner, som vi aarligaars lar gaa til utlandet for brændsel.

Foruten det som gaar til utlandet kræver brændselbehovene aarlig store mængder av ved, som ogsaa for en væsentlig del kunde spares til andet bruk. Torvmyrene derimot ligger der helt uproduktive, mens de kan tjene til besparelse i indførsel av brændsel og til bedste for skogene.

Av det kortelig anførte vil det forstaaes, hvilken samfundsøkonomisk betydning det vil ha at faa torven mer brukt, og at det samtidig er av privatøkonomisk værd vil man lære at forstaa, om man vil prøve den og bruke den ret.

Hittil i det smaa men i stadig stigende grad, er torven i bruk i selve hovedstaden ogsaa, saa der nu er flere forretninger i brændselbranchen, der fører torv paa lager, spredt i de fleste — om ikke i alle — strøk av byen, saa den er nogenlunde lettligjængelig. Kvaliteten kan være forskjellig, beroende paa selve raavarene — myrens art, paa tilvirkningens større eller mindre fuldkommenhet, paa tørhetsgraden ikke mindst o. s. v. Disse omstændigheter fra eller til bør ikke komme saa meget i betragtning ved de foreløbige forsøk. Man faar